Aleg. 90.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o petycyach Wydziału powiatowego w Złoczowie, Rady król. stoł. miasta Lwowa, Wydziału powiatowego w Przemyślanach, w Podhajcach, w Zbarażu, w Brzeżanach, w Kamionce Strumiłowej i zwierzchności gminnej miasta Brodów, — w sprawie ustanowienia przestanku dla pociągów pospiesznych w stacyi Lwów pod Zamkiem.

Wysoki Sejmie!

Po wybudowaniu kolei Lwów-Brody i Lwów-Złoczów-Podwołoczyska została dla miasta Lwowa utworzoną stacya na Podzamczu, na której jednak prócz towarowych pociągów tylko mieszane i osobowe pociągi zatrzymują się, pospieszne zaś, dla podróżnych najdogodniejsze, tę stacyę bez przestanku mijają i tylko na głównym dworcu kolei Karola Ludwika we Lwowie stają. — Odległość stacyi na Podzamczu od środka miasta i najgłówniejszych domów zajezdnych wynosi zaledwie jeden kilometr od gmachu ratuszowego, — odległość głównego dworca, który położony jest na granicy miasta Lwowa przy rogatce Grodeckiej, wynosi cztery kilometry. Dla podróżnych tedy, którzy przybywają od wschodu, stacya pod Zamkiem jest wskazaną, bo nietylko o wiele bliższa od miasta, ale nadto dla łagodnego poziomu przystępniejsza.

W uznaniu tego stosunku ustanowiła jeneralna Dyrekcya c. k. uprzyw. kolei Karola Ludwika dla stacyi Lwów pod Zamkiem odpowiedni przestanek przy pociągach zwykłych osobowych, mieszanych i towarowych, a wynik ruchu świadczy o niezbędnej onegoż potrzebie. Kiedy bowiem według wykazu złożonego przy protokole rozpraw walnego zgromadzenia akcyonaryuszów kolei Karola Ludwika wsiadło w roku 1880 na głównym dworcu 66.585 osób, na stacyi pod Zamkiem wsiadło osób 57.493, a więc zaledwie o 9.092 osób mniej. Z dogodnego położenia stacyi pod Zamkiem nie może jednak korzystać publiczność odbywająca podróże pociągiem pospiesznym między Lwowem a Brodami, Lwowem a Podwołoczyskami i odwrotnie, z powodu, że pociągi pospieszne, kursujące na wspomnionej przestrzeni, nie zatrzymują się na stacyi pod Zamkiem, — przezco podróżujący zmuszeni są wyjeżdżać na główny dworzec we Lwowie i przyczyniać sobie jazdę na przestrzeni blisko jednomilowej do stacyi pod Zamkiem i na odwrót.

Jestto niedogodność dwojaka, — raz naraża podróżnych na znaczniejsze koszta jazdy, bo każdy do Lwowa przybywający, lub ze Lwowa na wschód odjeżdżający, musi opłacać bilet za jedną stacyę więcej bez względu na to, że podróż pociągiem pospiesznym przez się już jest droższą, a powtóre sprawia nader przykrą stratę czasu, gdyż wskutek odbycia dłuższej jazdy, — wysiadania i wsiadania na głównym dworcu od środka miasta bardzo oddalonym, — podróżni co najmniej o godzinę później przybywają do Lwowa, i o tyle wcześniej Lwów opuszczać muszą, co w porze zimowej szczególnie jest bardzo dokuczliwem. Okoliczność ta zasługuje tem więcej na

uwagę, że pociągi pospieszne na przestrzeni Lwów-Brody, Lwów-Podwołoczyska przybywają do Lwowa około godziny 10tej z wieczora, odchodzą zaś o 6tej zrana. Dla uchylenia tej niedogodności ciążącej na ogóle podróżujących, a ściśle biorąc i na ogóle publiczności, Magistrat król. stoł. miasta Lwowa udawał się w lutym roku zeszłego od jeneralnej Dyrekcyi kolei Karola Ludwika z prośbą o ustanowienie przestanku chociażby kilkuminutowego dla pociągów pospiesznych w stacyi Lwów pod Zamkiem, — otrzymał jednak odpowiedź odmowną.

W usprawiedliwieniu odmowy twierdzi generalna Dyrekcya wspomnianej kolei, że przestanek kilkuminutowy w stacyi pod zamkiem nieodpowie potrzebie publiczności, dłuższy zaś ukróciłby czas przestanku na dworcu głównym w ten sposób, że niepodobna byłoby podołać expedycyom tamże odbywającym się. Przedłużenie czasu przestanku teraźniejszego na dworcu głównym uważa Dyrekcya za niemożliwe ze względu na połączenie z innemi kolejami i na ogólny ruch komunikacyjny, — a odzyskanie czasu uronionego przestankiem na Podzamczu przez przyspieszenie jazdy, niedopuszczalnem ze względu na bezpieczeństwo publiczne. Spełnienie tego, zdaniem Dyrekcyi, na pozór małoznaczącego żądania, pociągnęłoby za sobą daleko sięgające pokrzywdzenie (weitgehende Schädigung wichtiger allgemeiner Interessen) interesów powszechnych. — Tak się wyraża generalna Dyrekcya.

Opinia publiczna jednak zapatruje się inaczej na tę sprawę. Sądzi ona, że jednem z głównych zadań kolei w kraju istniejących jest i być powinno uwzględnienie miejscowych stosunków kraju i potrzeby mieszkańców jego, że przy dobrej woli wszelkie, choćby na pozór wieloznaczące trudności w utworzeniu żądanego przestanku w stacyi Lwów pod Zamkiem usunięte być mogą bez pokrzywdzenia interesu dobra powszechnego. Dowodem tego petycya Wydziału powiatowego w Złoczowie, poparta petycyami innych pięciu Wydziałów powiatowych, dowodem tego petycye Rady kr. stół. miasta Lwowa i Zwierzchności gminnej miasta Brody, domagające się u Wysokiego Sejmu uchwalenia rezolucyi wzywającej ces. król. Rząd do polecenia jeneralnej Dyrekcyi kolei Karola Ludwika, by w jak najkrótszym czasie zarządziła ustanowienie przestanku w stacyi Lwów pod Zamkiem dla pociągów pospiesznych między Lwowem a Brodami, Lwowem a Podwołoczyskami i odwrotnie.

Komisya administracyjna, zbadawszy przekazane jej do sprawozdania petycye, nie może odmówić słuszności wywodom w nich zawartym, a odwołanie się do interwencyi Wysokiego Sejmu widzi tem usprawiedliwione, że pomimo ponawianych oddawna życzeń podróżującej publiczności wschodniej części kraju, jeneralna Dyrekcya ociąga się z ustanowieniem żądanego przestanku dla pociągów pospiesznych w stacyi Lwów pod Zamkiem.

Powody oporu przytoczone w pismie wystosowanem do Magistratu król. stoł. miasta Lwowa dnia 11. Marca 1880 do L. 2.289 zdaniem komisyi nie są takie, ażeby je bezwarunkowo uznać należało. Przez nieznaczne bowiem skrócenie przestanku na głównym dworcu kolei, można już uzyskać czas dla przestanku w stacyi pod Zamkiem bez zaprowadzenia jakichkolwiek zmian w administracyi i ruchu na przestrzeni Lwów z Podwołoczyskami i Lwów z Brodami. Nie ucierpi na takiem skróceniu połączenie z innemi kolejami, jeżeli się zważy, że przy pociągu nadchodzącym z zachodu, któren ma 25 minut przestanku na głównym dworcu — wysiada bezzwłocznie część jadących innemi kolejami na południe, dla których skrócenie przestanku kolei już opuszczonej jest obojętną rzeczą, — dla tych zaś podróżnych, którzy bez przerwy jadą na wschód, krótkie np. pięciuminutowe skrócenie przestanku na głównym dworcu, w celu uzyskania przestanku w stacyi pod Zamkiem, nie będzie zaprawdę uciążliwem. Przygotowanie ruchu pocztowego, jakoteż ruchu kolejowego do dalszej jazdy odbywa się zazwyczaj godzinę naprzód, zaczem kilkuminutowa ujma w czasie nie jest takiej doniosłości, iżby należało poświęcić temu głośno objawiany interes publiczności.

Podobnie byłoby z pociągami ze wschodu przybywającemi. Pięciominutowe zatrzymanie się w stacyi pod Zamkiem ułatwi wysiadanie tym, którzy dalej nie jadą, — dla podróżnych dalej jadących pozostanie zawsze więcej niż kwandrans czasu na głównym dworcu, a to starczy bez-

wątpienia dla nich jak i do zabrania z ubocznych południowych kolei jadących na zachód, wraz z wyczekującą ekspedycyą zarządu kolei jakoteż c. k. poczty.

Wszak w Oderbergu, w Preszowie na kolei północnej Ferdynanda nie są dłuższe przestanki dla pociągów pospiesznych, a przecież odbywają się tam wszelkie ekspedycye w porządku, mimo, że ruch kolejowy jest co najmniej w dwójnasób większy. Dlaczegożby to samo nie mogło odbywać się we Lwowie?

Dogodniejszym zapewne byłby dłuższy jak pięciominutowy przestanek w stacyi pod Zamkiem, lecz jeżeli dłuższym być nie może, to ten krótki odpowie bezwątpienia więcej potrzebie publiczności, niżeli żaden.

Skoro zatem tak liczne głosy ze wschodniej części kraju domagają się tej dogodności, — ilość wsiadających na stacyi pod Zamkiem osób, nie licząc jadących pociągiem pospiesznym, — równa się niemal ilości osób wsiadających na głównym dworcu, a tem samem faktyczny stan rzeczy wskazuje na konieczność zmiany ogłoszonego przez jeneralną Dyrekcyę rozkładu jazdy czyli stacyi kolejowych przy pociągach pospiesznych w kierunku powyżej określonym, — to nie ma zaiste rzetelnej przyczyny, dlaczegoby jeneralna Dyrekcya kolei Karola Ludwika nie miała uczynić zadość słusznym żądaniom ogółu podróżujących, i ustanowieniem choćby pięciominutowego przestanku dla pociągów pospiesznych w stacyi: „Lwów pod Zamkiem“ wyrównać błąd popełniony w założeniu głównego dworca w dali od środka miasta, na wzgórzu od głównej drogi odległem.

Zważywszy, że według Najwyższego rozporządzenia cesarskiego z dnia 16. listopada 1851 Nr. 1 D. U. P. z roku 1852 (§. 66) służy c. k. Rządowi prawo regulowania rozkładu jazdy na kolejach żelaznych stosownie do potrzeby dobra publicznego, wyłuszczone zaś powyżej okoliczności potrzebę taką wskazują, — komisya administracyjna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

„Wzywa się c. k. Rząd o polecenie Jeneralnej Dyrekcyi c. k. uprzyw. kolei Karola Ludwika, by w jak najkrótszym czasie zarządziła utworzenie przestanku na stacyi Lwów pod Zamkiem dla pociągów pospiesznych, kursujących między Lwowem a Brodami, Lwowem a Podwołoczyskami i odwrotnie.

We Lwowie dnia 11 października 1881.

Grocholski w. r.
Przewodniczący.

Marceli Madeyski.
Sprawozdawca.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.